Dosarul: nr.2r-3809/23(2-22167801-02-25r-20112023)
Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător - S. Sergiu

D E C I Z I E

04 aprilie 2024 municipiul Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Avînd în componenţă:
Preşedinteleşedinţei, judecătorul Anatol Pahopol
Judecătorii: Ruxanda Pulbere și Dorin Dulghieru

examinând în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul declarat de către executorul judecătoresc Stoian Grigore împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 16 octombrie 2023, emisă în cauza civilă, la demersul executorului judecătoresc Grigore Stoian cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi ţara în privința debitorului *****, -

C O N S T A T Ă:

Poziția instanței de fond:

1. La data de 16.11.2022, executorul judecătoresc Stoian Grigore a înaintat un demers în instanța de judecată cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi ţara în privința debitorului *****.
2. În motivarea demersului, executorul judecătoresc a indicat că, spre executare silită se află documentul executoriu nr.2-306/2019 din 08 mai 2019, emis de Judecătoria Bălți (sediul Sîngerei) privind încasarea de la ***** în beneficiul OCN ”*****” SRL a datoriei în mărime de 1805, 22 lei.
3. Prin încheierea nr.176-5144/2019, s-a dispus intentarea procedurii de executare pe marginea documentului executoriu în cauză și numită în condițiile art.62 Cod de executare procedura de conciliere a părților, la care debitorul fiind citat legal nu s-a prezentat.
4. În urma interpelărilor făcute în adresa instituțiilor de stat, deținătoare de registre, precum și din informația parvenită nu au fost depistate și stabilit locul aflării bunurilor debitorului, însă verificând baza de date Acces s-a constatat că debitorul traversează frontiera de stat, iar obligaţiile prevăzute în procedura de executare nu le onorează, astfel este necesar aplicarea interdicţiei de părăsire a hotarelor ţării.
5. Notează că, odată cu înaintarea documentului executoriu spre executare silită, de către executorul judecătoresc au fost întreprinse un şir de acţiuni în vederea executării

documentului executoriu, dar pe toată perioada procedurii de executare debitorul intenţionat a tergiversat executarea hotărârii de judecată.
6. Susține că suma debitorială este considerabilă și până la momentul de față nu este achitată, iar domiciliul debitorului nu este cunoscut, fapt ce duce la imposibilitatea executării hotărârii judecătorești, fiind necesară astfel stabilirea locului aflării debitorului și aplicarea sechestrului pe bunuri în prezența acestuia, cât și întocmirea actelor de executare silită în prezența debitorului, or legea prevede expres că la întocmirea actelor de executare silită prezența debitorului este obligatorie.
7. Solicită executorul judecătoresc Stoian Grigore, aplicarea interdicției de a părăsi ţara pe un termen de 6 luni în privinţa debitorului *****.
8. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 16 octombrie 2023, demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore a fost respins ca neîntemeiat.
9. La data de 06.11.2023, executorul judecătoresc Stoian Grigore a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 16 octombrie 2023, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărîri privind aplicarea interdicției de a părăsi ţara în privinţa debitorului *****.

Argumentele părților:

10. În motivarea cererii de recurs a reiterat motive similare celor din demersul înaintat în prima instanță.
11. Suplimentar, a indicat că, nu este de acord cu constatarea instanței că, executorul nu ar fi prezentat probe suficiente în vederea constatării faptului că debitorul nu se află la adresa vizei de domiciliu sau locul lui nu este cunoscut, or nereclamarea citațiilor instanța a tratat aceasta precum că locul de aflare a debitorului este cunoscut.
12. Menționează că, instanța de fond a făcut mențiunea că la demersul înaintat executorul judecătoresc nu ar fi anexat suficiente dovezi în acţiunile întreprinse, iar în esenţă instanţa ar obliga executorul judecătoresc să întreprindă careva măsuri convenabile acesteia pentru a admite demersul înaintat, ieşind din limita judecării cauzei. De asemenea nu este de acord cu constatarea instanței că executorul urma să citeze debitorul prin intermediul monitorului oficial sau printr-o altă modalitate.
13. Susține că, la etapa dată debitorul nu şi-a onorat obligaţiile, ultimul poate părăsi regulat hotarele ţării fără nici un impediment, iar în consecinţă hotărîrea judecătorescă va rămîne neexecutată, ceea ce justifică aplicarea demersului executorului.

Verificarea termenului de declarare a recursului:

14. În conformitate cu prevederile art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.
15. La caz, Colegiul civil reține că, încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 16 octombrie 2023, a fost expediată către recurent la data de 24.10.2023, potrivit scrisorii de expediere a actului judecătoresc /f.d.45/, contestată cu recurs la data de 06.11.2024, iar astfel, în lipsa altor mențiuni privind data comunicării actului judecătoresc contestat în speță, Colegiul civil constată că recursul este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

16. Analizând argumentele invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil al Curţii de Apel Chișinău consideră recursul pasibil respingerii cu menținerea încheierii contestate, reieșind din următoarele considerente.

17. În acord cu prevederile art.424 alin.(1) Cod de procedură civilă, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

18. În conformitate cu prevederile art.426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

19. Potrivit art.427 lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să mențină încheierea.

20. În conformitate cu prevederile art.1 CPC, legislația procedurală civilă a Republicii Moldova reglementează raporturile sociale referitoare la raporturile procesuale civile ce apar la înfăptuirea justiției de către instanțele judecătorești de drept comun în cadrul judecării cauzelor în acțiuni civile, precum şi a altor cauze, date în competența lor de prezentul cod şi de alte legi.

21. În conformitate cu prevederile art.5 alin.(1) CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

22. Conform art.10 alin.(1) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile şi să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă pînă la proba contrară. Potrivit alineatului (2) același articol, neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

23. Din textul art.11 Cod civil se desprinde că, (1) buna-credință este un standard de conduită a unei părţi, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere şi luarea în cont a intereselor celeilalte părţi la raportul juridic. (2) În special, este contrar bunei-credințe ca o parte să acționeze în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații sau acel comportament.

24. Articolul 12 Cod civil arată că, caracterul rezonabil, prevăzut într-o dispoziție legală sau într-un act juridic, se apreciază în mod obiectiv, luînd în considerare natura şi scopul elementului supus aprecierii, circumstanțele cazului, precum şi uzanțele şi practicile pertinente.

25. Potrivit art.13 Cod civil, (1) niciun drept subiectiv nu poate fi exercitat predominant în scopul de a cauza altei persoane un prejudiciu sau a-i dăuna în alt mod (abuzul de drept). (2) În cazul abuzului de drept, instanţa de judecată, ţinînd cont de

natura şi consecinţele acestuia, refuză titularului în apărarea dreptului subiectiv exercitat abuziv sau, după caz, îl obligă la încetarea exercitării abuzive. (3) Dacă abuzul de drept a dus la încălcarea dreptului subiectiv al unei alte persoane, aceasta poate cere repararea prejudiciului cauzat.
26. În conformitate cu dispoziţiile art.14 al aceluiaşi Cod, (1) nicio persoană nu poate invoca, la întemeierea pretenţiei sale, fapta ilicită sau de rea-credinţă pe care tot ea a săvârşit-o sau la care a participat. (2) Nicio persoană nu poate obţine un avantaj din comportamentul său ilicit sau de rea-credinţă.
27. Articolul 1 Cod de executare identifică că, (1) procedura de executare are sarcina de a contribui la realizarea drepturilor creditorilor recunoscute printr-un document executoriu prezentat spre executare, în modul stabilit de lege. (2) În scopul îndeplinirii sarcinii prevăzute la alin.(1), legislaţia privind executarea stabileşte competenţa executorului judecătoresc, modul şi condiţiile de executare silită a documentelor executorii.
28. Din textul art.10 alin.(1) Cod de executare se desprinde că, executarea silită reprezintă un ansamblu de măsuri, prevăzute de prezentul cod, prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-şi îndeplineşte benevol obligaţiile.
29. Conform prevederilor art.60 alin.alin.(1) şi (3) Cod de executare, (1) procedura de executare se intentează la cererea creditorului urmăritor sau, în cazurile prevăzute de prezentul cod, la demersul instanţei de judecată, cu prezentarea documentului executoriu spre executare. (3) În termen de 3 zile după primirea documentului executoriu, executorul judecătoresc emite o încheiere cu privire la intentarea procedurii de executare, pe care o expediază părţilor în procedura de executare în cel mult 3 zile de la emitere, şi propune debitorului de a executa documentul executoriu în termen de 15 zile, fără să întreprindă acţiuni de punere în executare a documentului executoriu. La încheierea cu privire la intentarea procedurii de executare va fi anexat borderoul de calcul al cheltuielilor de executare legate de plata taxei de intentare şi de arhivare a dosarului de executare. Debitorului i se va expedia şi copia documentului executoriu, certificată de executorul judecătoresc. Curgerea termenului începe din momentul comunicării debitorului a încheierii cu privire la intentarea procedurii de executare în condiţiile art.67 din prezentul cod.
30. Potrivit art.63 alin.(1) Cod de executare, în scopul asigurării executării eficiente a documentului executoriu, odată cu intentarea procedurii de executare şi pe tot parcursul acesteia, executorul judecătoresc este în drept să aplice măsuri de asigurare a executării documentului executoriu în măsura în care acestea au o legătură cauzală directă cu dispozitivul documentului executoriu sau rezultă direct din acesta, după cum urmează: a) să aplice sechestru pe mijloacele băneşti sau pe bunurile debitorului; b) să interzică debitorului de a săvîrşi anumite acte; c) să interzică altor persoane de a transmite debitorului bunuri sau de a îndeplini faţă de el alte obligaţii; d) să interzică

persoanelor fizice şi juridice, indiferent de tipul de proprietate şi de forma juridică de organizare, efectuarea anumitor acte în privința debitorului sau a bunurilor lui, inclusiv a bunurilor care vor fi dobîndite în viitor, care ar putea duce la împiedicarea executării documentului executoriu.

31. Totodată, potrivit art.74 Cod de Executare, executarea silită se efectuează prin: a) urmărirea mijloacelor bănești (inclusiv în valută străină) în numerar ale debitorului; b) urmărirea mijloacelor bănești (inclusiv în valută străină) de pe conturile bancare ale debitorului; c) urmărirea bunurilor debitorului prin aplicarea sechestrului pe bunuri şi prin vînzarea sau administrarea lor silită; d) urmărirea salariului, pensiei, bursei şi altor venituri ale debitorului; e) urmărirea mijloacelor bănești (inclusiv în valută străină) şi bunurilor debitorului care se află la terți; f) ridicarea de la debitor şi predarea către creditor a obiectelor indicate în documentul executoriu; g) alte măsuri prevăzute de lege.

32. Conform prevederilor art.22 alin.(1) lit.x) Cod de executare, executorul judecătoresc este în drept să solicite instanţei judecătoreşti, la cererea creditorului, aplicarea faţă de debitor a interdicţiei de a părăsi ţara în cazul în care plecarea acestuia ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărîrii judecătoreşti.

33. Potrivit art.64 alin.(1) Cod de executare, interdicţia de a părăsi ţara în cel mult 6 luni se aplică de către judecător, la demersul executorului judecătoresc, doar atunci cînd prezenţa debitorului este necesară pentru executarea eficientă a documentului executoriu şi doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea menţinerii acestei interdicţii. Încheierea instanţei de judecată se execută imediat, însă poate fi atacată cu recurs. Demersul executorului judecătoresc privind interdicţia de a părăsi ţara se examinează pe baza materialelor anexate la demers, fără participarea părţilor. Instanţa care examinează demersul poate dispune citarea participanţilor la proces şi a executorului judecătoresc pentru a se pronunţa cu privire la temeiurile invocate în demers.

34. În corespundere cu dispozițiile art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar potrivit art.123 alin.(6) Cod de procedură civilă, faptele invocate de una din părţi nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

35. Din materialele cauzei, Colegiul civil desprinde că, executorul judecătoresc Stoian Grigore gestionează procedura de executare silită, intentată la 29.07.2019 prin încheierea nr.176-5144/2019 /f.d.6/, a documentului executoriu nr.2-306/2019 din 08 mai 2019, emis de Judecătoria Bălți (sediul Sîngerei) privind încasarea de la ***** în beneficiul OCN ”*****” SRL a datoriei în mărime de 1805,22 lei./f.d.4/.

36. La fel, Colegiul a stabilit că, prin încheierea din 29.07.2019, emisă de executorul judecătoresc Stoian Grigore, în scopul asigurării documentului executoriu, au fost aplicate un șir de măsuri de asigurare a executării /f.d.7/.

37. Totodată, Colegiul constată că, prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 16 octombrie 2023, demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința debitorului ***** a fost respins, ca neîntemeiat /f.d.42-44/.

38. În circumstanțele enunțate supra Colegiul consideră că, instanța de fond corect și just a apreciat ca fiind întemeiată soluția de respingere a demersului privind aplicarea interdicției de a părăsi ţara în privinţa debitorului ***** în condițiile reflectate supra. Or, deși executorul judecătoresc în scopul asigurării executării documentului executoriu, a întreprins o serie de acțiuni și investigații în conformitate cu prevederile Codului de executare, nu a prezentat probe actualizate ce ar confirma faptul efectuării tuturor măsurilor prevăzute de lege pentru asigurarea executării documentului executoriu și conchide lipsa temeiurilor care ar justifica imposibilitatea sau dificultatea executării hotărârii judecătorești.
39. În această ordine Colegiul reține că, demersul înaintat de executorul judecătoresc Stoian Grigore privind interdicția de a părăsi țara în privința debitorului ***** a fost examinat de prima instanță în strictă corespundere cu prevederile art.64 Cod de executare.
40. Colegiul civil subliniază că argumentele recurentului invocate în cererea de recurs sunt nefondate, deoarece recurentul, în acest sens, nu a prezentat careva probe pertinente și concludente, care ar fi de natură să combată concluziile instanței de fond, expuse în încheierea recurată, or acesta, solicitând aplicarea interdicției de a nu părăsi țara în privința debitorului ***** nu a prezentat, cel puțin, oportunitatea interdicției, precum nu a invocat nici o motivație care să probeze că o astfel de măsură va facilita executarea hotărârii judecătorești, în condițiile în care executorul judecătoresc nici cel puțin nu a demonstrat faptul dacă debitorul se află pe teritoriul Republicii Moldova.
41. La caz, din materialele prezentate, se constată că, nu a fost justificat la ce acțiuni de executare este necesară prezența debitorului și că au fost luate toate măsurile de asigurare a executării documentului executoriu, circumstanță ce denotă că nu sunt întrunite condițiile legale de aplicare a unei astfel de interdicții.
42. Suplimentar, se va accentua și faptul că, din esența prevederilor art.22 alin.(1) lit.x) Cod de executare, rezultă că, executorul judecătoresc este în drept să solicite instanţei judecătoreşti, la cererea creditorului, aplicarea faţă de debitor a interdicţiei de a părăsi ţara în cazul în care plecarea acestuia ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărîrii judecătoreşti.
43. Din actele cauzei, Colegiul civil a stabilit că creditorul OCN ”*****” SRL a depus doar o cerere cu privire la intentarea procedurii de executare (f.d.22), respectiv această cerere nu poate echivala cu o cerere depusă în ordinea art.22 alin.(1) lit.x) Cod de executare.
44. Or, norma legală din Codul de executare expusă supra care prevede expres necesitatea depunerii cererii de către creditor, poartă un caracter imperativ şi urmează

a fi interpretată în sens pozitiv în sensul necesităţii depunerii acestei cereri din partea creditorului.
45. Mai mult, Colegiul civil reține că, în cadrul procedurii de executare, executorul judecătoresc deţine o poziţie independentă şi imparţială, fără a lua partea creditorului sau debitorului, cel dintâi având doar obligaţia legală de a duce la executarea documentului executoriu.
46. Din raționamentele expuse, Colegiul menționează că dreptul executorului judecătoresc de a solicita aplicarea interdicției date în condițiile art.22 alin.(1) lit.x) Cod de executare, trebuie să aibă la bază întrunirea cumulativă a două condiții: cererea creditorului și dovada faptului că plecarea debitorului ar face imposibilă executarea hotărîrii.
47. Respectiv, în speța dată, cînd lipsește cererea creditorului urmăritor, iar executorul judecătoresc nu a făcut proba imposibilității executării hotărîrii judecătorești, demersul înaintat urmează a fi respins.
48. Prin urmare, executorul judecătoresc urma să demonstreze că a întreprins toate măsurile de asigurare a executării documentului executoriu, însă acestea s-au soldat cu eșec, iar restricția revendicată este ultima soluție de natură a influența conduita și responsabilitatea debitorului în partea ce ține de executarea titlului executoriu, iar instanța de recurs apreciază demersul depus de către executorul judecătoresc ca fiind unul formal în acest sens.
49. Astfel, instanța de apel reiterează că interdicţia de a părăsi ţara este o măsură excepțională, limitând dreptul la liberă circulație al persoanei, respectiv urmează a fi aplicată după epuizarea tuturor măsurilor de asigurare a executării sau în urma constatării caracterului ineficient al acestora, măsura în cauză având un caracter final.
50. În altă ordine de idei, Colegiul civil accentuează că interdicția de a părăsi țara se aplică doar după ce au fost efectuate măsurile prevăzute de art.63 alin.(1) Cod de executare. Or, prin intermediul instituiri măsurii de interzicere debitorului de a părăsi ţara, urmează a fi urmărit scopul asigurării executării documentului executoriu. Aceasta nu constituie o sancţiune pentru neexecutare.
51. În raport cu aceste considerente, Colegiul civil constată că încheierea instanței de fond a fost pronunțată cu aprecierea corectă a probelor administrate în cauză (art.130 CPC) și cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor legale invocate, neexistând motive de casare a încheierii contestate.
52. Prin urmare, în circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră că prima instanță justificat și argumentat, cu pronunțarea asupra tuturor aspectelor importante, având în susținere cadrul legal aplicabil speței, corect a ajuns la concluzia de a respinge demersul depus de executorul judecătoresc Stoian Grigore.
53. Astfel, contextul celor invocate mai sus, Colegiul civil consideră concluziile primei instanțe de respingere a demersului executorului judecătoresc Grigore Stoian cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința debitorului ***** drept

întemeiate și legale, iar astfel ajunge la concluzia de a respinge recursul înaintat.
54. În conformitate cu prevederile art.427 lit.a), art.428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ, -

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de executorul judecătoresc Stoian Grigore.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 16 octombrie 2023, emisă în cauza civilă, la demersul executorului judecătoresc Grigore Stoian cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi ţara în privința debitorului *****.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței
Judecătorul Anatol Pahopol

Judecătorii: Ruxanda Pulbere

Dorin Dulghieru